

mig ved disse Betragtninger, aldeles underord-
 nede Endringer, der gaae ud paa en ligefrem
 Udførelse af Forsatningens udtrykkelige
 Forskrifter, saasom Omkæmningen af enkelte
 Valgfreds, og om denne skal stee nu eller se-
 nere. Sigt vil ikke blive ramt af mine Be-
 mærkninger; men jeg skal gjøre nogle Bemærk-
 ninger, — hvilke jeg af Hensyn til den fremrykkede
 Tid skal indskrænke saameget som muligt —
 om Landstingsvalgene; thi ved dem, maa man
 indrømme, er der noget Nyt, noget ganske
 Ukjendt, som vi først skulle vænne os til; der
 er altsaa ikke den ringeste Fare for at
 gjøre Brud paa den tilsvante eller længe
 kjendte og maaskee i høi Grad foretrukne
 Form. Ved Landstingsvalgene skulle vi
 til at begynde at see, om det er muligt
 paa det Grundlag, Forsatningen har fastslaaet,
 og som vi ikke kunne rolke, at faae tilveiebragt
 et saa godt Landsting, som det efter vor Ind-
 slydelse derpaa kan lade sig gjøre. Nu er der
 jo visse Bestemmelser, og det meget vigtige og
 afgjørende, som der slet ikke kan roffes ved.
 Den hele brogede Sammensætning af Thinget
 er givet i Forsatningen, den faae vi lade staae,
 men der er visse andre Bestemmelser, som jeg
 synes, man vel meget har overseet; som aldeles
 ere henvisne til Valglovens Afgjørelse, og om
 hvilke der saa at sige slet ikke har været Tale.
 Der er saaledes Bestemmelser om Valgmaaden,
 med Hensyn til hvilke jeg næsten fristes til at
 sige, at man ikke engang efter den Opsattelse,
 jeg har af Grundloven, har bestræbt sig for at
 gjøre dens Aand gjældende. Det er bekjendt,
 at man har søgt en særlig Betryggelse med
 Hensyn til Udøvelsen af Valgene af Lands-
 thingsmænd i de forskjellige Kredse ved at ind-
 føre den saakaldte Forholdstalsvalgmaade; man
 har ikke villet have, at de forskjellige Frac-
 tioner, som man anerkjender efter deres forskellige
 Oprindelse maatte staae paa væsentligt for-
 skjellige Standpunkter, skulde tvinges ind under
 en Majoritets Afgjørelse, men man har villet
 give dem en Indslydelse overeensstemmende
 med deres Størrelse og Betydning, og derfor
 har man vedtaget denne Valgmaade. Men
 hvorledes har man nu gennemført den? For
 Landstingsrikternes Vedkommende er der i den
 Henseende intet Væsentligt for Valgloven at

gjøre. I Landkredsene bliver der jo valgt en
 Valgmand for hvert Sognesforstanderskab, og ved
 disse Valg kan ikke gaaes frem paa anden Maade,
 end som i Valgloven er foreslaaet. Ligeledes
 er det en Selvfølge, at der er meget Lidet for
 Valgloven at gjøre med Hensyn til den Sup-
 plering, der skal gives disse Valgmænd fra de
 Høistibestattedes Side; men for Rigsstæderne
 og Kjøbenhavn har man — jeg kan sige, næ-
 sten med stærende Troni — tilintetgjort Be-
 tydningen af Bestemmelsen derved, at man er
 begyndt med ubelukkende at overdrage til Ma-
 joriteten at afgjøre det Hele, og først efterat
 man paa denne Maade har givet Sagens Af-
 gjørelse i Majoritetens Haand, siger man bag
 efter, nu kan Forholdstalsvalgmaaden træde
 til, nu kan den forsøge, hvad den formaaer at
 udføre. Ja, det er givet, at har man først af-
 slaaret enhver Minoritet, selv den til Halv-
 delen sig nærmende Minoritet, al Net, da nyt-
 ter det Lidet, at man bagefter indrømmer Be-
 rettigelsen for Valgmændene til at vælge efter
 denne Valgmaade. Det er i mine Tanker en af
 de uafviselige Fordringer, at man med Hensyn
 til dette gjør Aanden i Grundloven gjældende,
 at man gjør alvorlige Forsøg paa at faae gjen-
 nemført en Bestemmelse, der sikker — jeg
 vil igjen sige Minoritetens Net; men det er
 ikke det, der er Tale om. Mine Herrer, der
 er talt ofte om, at det var godt, hvis man
 kunde vække en større Interesse for Deeltage-
 lsen i disse indirecte Valg; her have De et
 Middel, som det er værdt at forsøge, og ved
 hvilket denne Interesse efter min Overbeviis-
 ning vil kunne vækkes i overordentlig Grad.
 Hvorfor deeltager man ikke i disse Valg?
 Fordi man i Almindelighed veed, at man der-
 ved intet kan udrette; forsøg engang at give
 alle dem, der have Net til at vælge, ogsaa
 Net til at vælge frit, til at samle deres Stem-
 mer, som de bedst ønske, og man vil see, —
 det er min Overbeviisning — at Deeltagelsen
 i Valgene snart vil blive meget stor. Altsaa,
 det, der skal opnaaes, er efter min Mening ikke
 saameget, at man skulde give en enkelt lille
 Minoritet, som maaskee har dannet sig, Net
 til at gjøre sin afvigende Opsattelse gjældende
 — den vil naturligvis ikke faae større Ind-
 slydelse, end der efter dens Lidenshed tilkommer